

Mål T-26/02

Daiichi Pharmaceutical Co. Ltd **mot** **Europeiska gemenskapernas kommission**

”Konkurrens — Karteller inom sektorn för vitaminprodukter — Riktlinjer för beräkning av böter — Fastställande av utgångspunkten för böterna — Förmildrande omständigheter — Meddelande om samarbete”

Förstainstansrättens dom (fjärde avdelningen) av den 15 mars 2006 II - 718

Sammanfattning av domen

1. *Konkurrens — Böter — Belopp — Fastställande*
(Rådets förordning nr 17, artikel 15.2, kommissionens meddelande 98/C 9/03)
2. *Konkurrens — Böter — Belopp — Fastställande — Kriterier — Överträdelseernas allvar*
(Rådets förordning nr 17, artikel 15.2, kommissionens meddelande 98/C 9/03, punkt 1 A)

3. *Konkurrens — Böter — Belopp — Fastställande*
(Rådets förordning nr 17, artikel 15.2, kommissionens meddelande 98/C 9/03, punkt 1 A)
4. *Konkurrens — Böter — Belopp — Fastställande — Kriterier — Förmildrande omständigheter*
(Rådets förordning nr 17, artikel 15.2, kommissionens meddelande 98/C 9/03, punkt 3)
5. *Konkurrens — Böter — Belopp — Fastställande — Kommissionens meddelande om befrielse från eller nedsättning av böter i kartellärenden*
(Rådets förordning nr 17, artikel 15.2, kommissionens meddelande 96/C 207/04)
6. *Konkurrens — Böter — Belopp — Fastställande — Kriterier*
(Rådets förordning nr 17, artikel 15.2, kommissionens meddelande 96/C 207/04, Avsnitt B, b)

1. Även om kommissionen vid fastställelsen av böter för överträdelse av gemenskapens konkurrensregler har ett utrymme för skönsmässig bedömning och således inte är skyldig att tillämpa en exakt matematisk formel får den inte avvika från de regler som den själv ålagt sig. Eftersom syftet med riktlinjerna för beräkning av böter som döms ut enligt artikel 15.2 i förordning nr 17 och artikel 65 i EKSG-fördraget är att precisera vilka kriterier kommissionen, med iakttagande av högre stående bestämmelser i normhierarkin, avser att beakta då den utövar sin rätt att göra skönsmässiga bedömningar vid fastställandet av bötesbeloppen, måste den därför verkligen beakta lydelsen i riktlinjerna

för beräkning av böter, särskilt avseende de tvingande delarna.

(se punkt 49)

2. När kommissionen gör sin bedömning av överträdelsens svårighetsgrad och fastställer utgångspunkten för böterna, är det emellertid lämpligt att den grundar sin utvärdering av de överträdande företagens faktiska ekonomiska kapacitet att vålla andra aktörer betydande skada på uppgifter om omsättning och mark-

nadsandelar på den berörda marknaden, såvida inte särskilda omständigheter, såsom till exempel marknads speciella egenskaper, medför att uppgifterna skall anses mindre viktiga och kräver att andra relevanta omständigheter beaktas vid bedömningen av företagets marknadsinflytande, såsom till exempel vertikal integration och omfattningen av produktutbudet.

åtminstone stå i proportion till de omständigheter som beaktats vid bedömningen av överträdelsens svårighetsgrad.

(se punkterna 61 och 63)

Vid prövningen av om en sådan uppdelning av kartellmedlemmarna i olika kategorier överensstämmer med likabehandlingsprincipen och proportionalitetsprincipen skall gemenskapsdomstolarna, då de kontrollerar att kommissionen använt sitt utrymme för skönsmässig bedömning på ett lagenligt sätt, emellertid endast kontrollera att uppdelningen är sammanhängande och sakligt motiverad utan att helt ersätta kommissionens bedömning med sin egen.

3. Den metod som vid fastställandet av utgångspunkten för böterna består i att dela in medlemmarna i en kartell i kategorier, och som medför att utgångspunkten för böterna för företag i samma kategori fastställs till ett schablonbelopp, kan inte anses olämplig trots att den inte tar hänsyn till skillnaden i storlek mellan företag inom samma kategori. Vid en sådan indelning i kategorier skall förvisso likabehandlingsprincipen iakttas. Enligt denna princip är det inte tillåtet att behandla jämförbara situationer olika eller att behandla olika situationer lika, såvida det inte finns sakliga skäl för en sådan behandling. Bötesbeloppet skall

Uppdelning av tillverkare i två kategorier, de största och övriga, är inte ett olämpligt sätt att beakta företagets relativa betydelse på marknaden i syfte att anpassa utgångspunkten för böterna, under förutsättning att uppdelningen inte ger en starkt missvisande bild av de berörda marknaderna.

(se punkterna 83–85 och 87)

4. Eftersom kommissionen inte får avvika från de regler som den själv ålagt sig är kommissionen skyldig att såsom förmildrande omständighet beakta att sökanden åsidosatt de skyldigheter som åvilade företaget inom ramen för en konkurrensbegränsande samverkan. I de riktlinjer som denna institution har antagit för beräkning av böter som döms ut enligt artikel 15.2 i förordning nr 17 och artikel 65.5 i EKSG-fördraget föreskrivs nämligen uttryckligen att det faktum att ett konkurrensbegränsande avtal i praktiken inte tillämpats skall beaktas som en förmildrande omständighet.

väntningar som företagen kommer att stödja sig på när de avslöjar förekomsten av en kartell för kommissionen. Med hänsyn till de berättigade förväntningar meddelandet har kunnat ge upphov till hos företag som önskat samarbeta med kommissionen är kommissionen skyldig att följa meddelandet, då den vid fastställelsen av det bötesbelopp som skall åläggas sökanden bedömer företagets samarbete med kommissionen.

(se punkt 147)

Det är härvid viktigt att utröna huruvida sökanden underlät att tillämpa de förbjudna avtalen och i stället uppträdde marknadsmässigt eller om sökanden åsidosatt sina skyldigheter enligt det konkurrensbegränsande avtalet på ett så tydligt och omfattande sätt att kartellens funktion rubbats.

(se punkterna 105–106 och 113)

6. För att ett företag skall beviljas full immunitet eller medges nedsättning av bötesbeloppet enligt avsnitt B eller C i meddelandet om befrielse från eller nedsättning av böter i kartellärenden krävs således bland annat att det aktuella företaget varit först med att tillföra bevismaterial som är avgörande för att bevisa att kartellen finns.

5. Kommissionens meddelande om befrielse från eller nedsättning av böter i kartellärenden skapar berättigade för-

Även om sådant bevismaterial inte i sig behöver vara tillräckligt för att bevisa att kartellen finns, skall det i varje fall vara

avgörande i detta avseende. Det skall således inte bara röra sig om en vägledande källa för kommissionens utredning utan om uppgifter som kan tjäna som huvudsakligt bevisunderlag för att fastställa överträdelsen. Det är för övrigt

inte nödvändigt att bevismaterialet avser samtliga faktiska omständigheter som konstaterats i kommissionens beslut.

(se punkterna 150, 156–157 och 162)